

ปัจจัยด้านความเสี่ยงในการอนุมัติสินเชื่อให้กับลูกค้ากลุ่มผู้ประกอบการ SME ของ
บริษัท กรุงเทพแกรนด์แปซิฟิคลิส จำกัด (มหาชน)

FACTORS AFFECTING THE ANALYSIS OF SMALL AND MEDIUM ENTREPRISES OF
BANGKOK GRAND PACIFIC LEASE PUBLIC COMPANY LIMITED

นาย ณัฐวิษ ก้องเกียรติไชย
สาขาวิชาการจัดการการเงินและการธนาคาร คณะบริหารธุรกิจ
มหาวิทยาลัยรามคาแหง ประเทศไทย

Nutsiwat Kongkiattichai
Email: Nextstep.0271@gmail.com
Finance and Banking, Faculty of Business Administration,
Ramkhamhaeng University, Thailand

บทคัดย่อ

งานวิจัยเรื่องนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาปัจจัยหรือองค์ประกอบและระดับความสำคัญของปัจจัยหรือ องค์ประกอบของการวิเคราะห์สินเชื่อของ บริษัท กรุงเทพแกรนด์แปซิฟิคลิส จำกัด (มหาชน) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ เจ้าหน้าที่ฝ่ายวิเคราะห์สินเชื่อระดับปฏิบัติการที่มีประสบการณ์โดยตรงในการวิเคราะห์สินเชื่อของ บริษัท กรุงเทพแกรนด์แปซิฟิคลิส จำกัด (มหาชน) จำนวน 20 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบร่างคำถามปลายเปิด การวิเคราะห์ข้อมูลโดยการใช้ข้อมูลที่ได้รับจากการสัมภาษณ์จากผู้มีประสบการณ์ตรงในการวิเคราะห์ ผลการวิเคราะห์พบว่า จากปัจจัยหรือองค์ประกอบที่ใช้ในการวิเคราะห์สินเชื่อมีทั้งหมด 4 หัวข้อหลัก ส่งผลต่อความเสี่ยงในการอนุมัติสินเชื่อสำหรับผู้ประกอบการ SME ที่แตกต่างกันทั้งหมด 3 ระดับ ได้แก่ ความเสี่ยงต่ำ ความเสี่ยงปานกลาง และ ความเสี่ยงสูง

ABSTRACT

This research has a purpose. To study factors affecting the analyst of Small and Medium Enterprise of Bangkok Grand Pacific Lease Public Company Limited. The sample group used in the research was 20 credit analyst officers at the operational level of the Bangkok Grand Pacific Lease Company Limited. The research instruments were Open-ended Questions. The Data was analysis using from the interviews with direct experienced person ,The results of the analysis revealed that from the used in the credit analysis, there are 4 main topics, affecting 3 different credit approval risk levels for SME entrepreneurs, namely Low risk, Medium Risk and High Risk.

บทนำ

การดำเนินธุรกิจในปัจจุบันสิ่งสำคัญที่ผู้ประกอบการขาดไม่ได้คือแหล่งเงินทุนเพื่อใช้หมุนเวียนในกิจการ ซึ่งสถาบันการเงินจะมีส่วนในการช่วยพอร์ตเงินลงทุนให้กับธุรกิจโดยการให้ "สินเชื่อ" (ความหมายของตามพจนานุกรมไทย คือ เงินที่ให้เป็นที่ไว้ด้วยความเชื่อ) ซึ่งสินเชื่อนั้นอาจจะมีหลายประเภท เช่น สินเชื่อที่ใช้หลักประกัน หรือ สินเชื่อที่ไม่จำเป็นต้องมีหลักประกัน ซึ่งแต่ละประเภทของสินเชื่อนั้นก็มีเงื่อนไขในการให้บริการลูกค้าที่แตกต่างกัน ในแง่ของการวิเคราะห์สินเชื่อนั้นต้องคำนึงถึงความเสี่ยงด้านต่างๆโดยใช้หลัก 5C เพื่อตรวจสอบความเสี่ยงเบื้องต้น ทำให้สถาบันการเงินจำเป็นต้องมีการวิเคราะห์ปัจจัยความเสี่ยงในการให้สินเชื่อแก่ผู้ประกอบการ และเพื่อลดความเสี่ยงในการปล่อยสินเชื่อให้ผู้ประกอบการด้วยคุณภาพ ที่อาจจะส่งผลกระทบต่อความสามารถในการผ่อนชำระคืนสินเชื่อแก่สถาบันการเงิน จึงต้องมีการศึกษา ปัจจัยด้านความเสี่ยงในการอนุมัติสินเชื่อให้กับลูกค้ากลุ่มผู้ประกอบการ โดยกำหนดนโยบายการให้สินเชื่อเพื่อใช้เป็นบรรทัดฐานในการวิเคราะห์ลูกค้ากลุ่มผู้ประกอบการ เนื่องจากเพราะในปัจจุบันสถาบันการเงินถือว่าเป็นองค์กรเอกชนที่มีความสำคัญในการสนับสนุนผู้ประกอบการธุรกิจ ซึ่งทำหน้าที่เป็นสื่อกลางระหว่างผู้ออมเงินกับผู้ต้องการใช้เงิน โดยใช้ผลิตภัณฑ์ทางการเงินประเภทต่างๆ เป็นสื่อกลาง โดยการให้สินเชื่อซึ่งเป็นธุรกรรมหลักที่ส่งผลสำคัญอย่างยิ่งต่อผลกำไรและความเสี่ยงด้านเครดิตของสถาบันการเงิน ด้วยเหตุนี้ทั้งยังมีการจัดอบรมสัมมนาเพื่อให้ความรู้ทางด้านการเงิน และ ยังเชื่อมโยงกลุ่มธุรกิจประเภทต่างๆเข้าด้วยกัน เพื่อให้กลุ่มผู้ประกอบการสามารถจับมือเป็นพันธมิตรและเสริมความ

แข็งแกร่งให้กับธุรกิจ ซึ่งในการทำธุรกิจในปัจจุบันเป็นเรื่องยากลำบากหากไม่มีกลุ่มพันธมิตรทางธุรกิจที่คอยช่วยในด้านต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นการแบ่งปันข้อมูลกันระหว่าง ผู้ซื้อ-ผู้ขาย เพื่อให้ทราบถึงแนวโน้มการหดตัว และ ขยายตัวของธุรกิจในกลุ่มพันธมิตรเพื่อหาแนวทางรองรับวิกฤตการณ์ต่างๆ เพื่อการเติบโตอย่างต่อเนื่อง โดยจากการสำรวจพบว่าในปัจจุบันการปล่อยสินเชื่อเพื่อธุรกิจของแหล่งเงินทุนต่างๆ เช่น สถาบันการเงินภาครัฐ และ บริษัทเงินทุนเอกชน (Non- Bank) โดยมีความต้องการใช้วงเงินสินเชื่อเพื่อธุรกิจของผู้ประกอบการ SME นั้นเริ่มจะมีแนวโน้มความต้องการที่ปรับตัวเพิ่มขึ้น เพราะเงินทุนหมุนเวียนนั้นมีความจำเป็นต้องใช้สำหรับการขยายธุรกิจ และด้วยการขยายการลงทุนนี้สำหรับการรองรับอุปสงค์ ของการให้สินเชื่อสำหรับผู้ประกอบการที่ปรับตัวเพิ่มขึ้นของแหล่งเงินทุนนั้นจะส่งผลต่อด้านความเสี่ยงที่อาจจะมิได้คาดคิด เช่น ความสามารถในการชำระหนี้ของลูกค้าที่สินเชื่อที่อาจจะไม่เป็นไปตามเงื่อนไขและข้อกำหนดที่ได้ตกลงกันไว้ ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อสถาบันการเงิน ดังนั้น ทางสถาบันการเงินจึงจะต้องใช้เครื่องมือในการวิเคราะห์สินเชื่อประเภทต่างๆ เพื่อเป็นการจัดการปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความเสี่ยง และทำให้มั่นใจว่าสถาบันการเงินต่างๆมีมาตรการที่จะใช้ดำเนินงานเพื่อให้ได้ผลลัพธ์ตามความเหมาะสมในแต่ละสถานการณ์ โดยจะมุ่งเน้นให้สถาบันการเงินใช้การสอบทานสินเชื่อเป็นเครื่องบริหารความเสี่ยงเพื่อการปล่อยสินเชื่อ ซึ่งจะต้องใช้ผู้ที่มีความชำนาญในการบริหารความเสี่ยงเพื่อทำหน้าที่สอบทาน ซึ่งเป็นบุคคลที่มีความสามารถเฉพาะทางสูงในการที่จะสามารถวิเคราะห์ความเสี่ยงได้ จึงจะทำให้การพิจารณาสินเชื่อที่ออกมานั้นมีประสิทธิภาพสูง และมีความสัมพันธ์กับมาตรฐานในการปล่อยสินเชื่อแก่ผู้ประกอบการ SME โดยทางสถาบันการเงินก็ต้องมีการจัดการความเสี่ยงด้านสินเชื่อของธนาคารพาณิชย์นั้น เป็นธุรกิจที่มีความเกี่ยวข้องโดยตรงกับความเสี่ยงในการให้สินเชื่อแก่ผู้ประกอบการ โดยความเสี่ยงที่เกิดขึ้นนั้นจะเกิดขึ้นจากการให้วงเงินสินเชื่อเพื่อผู้ประกอบการ SME นั้นเป็นจากปัจจัยต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นด้านการตลาด หรือ การดำเนินธุรกิจเพื่อให้สำเร็จตามเป้าหมาย เพื่อให้เกิดผลตอบแทนที่เพียงพอและเหมาะสมกับความเสี่ยงที่เกิดขึ้น และในขณะเดียวกันนั้นธนาคารหรือสถาบันการเงินต่างๆ นั้นจะต้องยอมรับความเสี่ยงที่อาจจะเกิดขึ้นในระดับหนึ่ง โดยอาจจะต้องมีนโยบายเพื่อการบริหารความเสี่ยงที่อาจจะเกิดขึ้นอย่างครอบคลุมครบทุกหัวข้อ ซึ่งความเสี่ยงของสถาบันการเงินนั้น โดยส่วนใหญ่เป็นหลักความเสี่ยงในด้านต่างๆ เช่น ความเสี่ยงในด้านกลยุทธ์ ความเสี่ยงด้านตลาด ความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง ความเสี่ยงด้านปฏิบัติการ และความเสี่ยงด้านเครดิต

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัจจัยต่างๆ ด้านความเสี่ยงในการอนุมัติให้สินเชื่อแก่ผู้ประกอบการ
2. เพื่อศึกษาและวิเคราะห์ระดับของความเสี่ยงในการวิเคราะห์เพื่อให้สินเชื่อแก่ผู้ประกอบการ
3. เพื่อศึกษาด้านนโยบายในการให้สินเชื่อ และสามารถลดความเสี่ยงด้านการเกิดหนี้สูญจากการให้สินเชื่อแก่ผู้ประกอบการ SME

ขอบเขตการวิจัย

ขอบเขตด้านเนื้อหา

เป็นการศึกษาค้นคว้าด้านปัจจัยด้านความเสี่ยงต่างๆ ที่ส่งผลกระทบต่อการให้วงเงินสินเชื่อของบริษัท กรุงเทพแกรนด์แปซิฟิคลิส จำกัด (มหาชน) โดยเปรียบเทียบแต่หัวข้อปัจจัยความเสี่ยงต่างๆ ว่ามีความเสี่ยงในระดับที่แตกต่างกันอย่างไร และนำมาปรับปรุงนโยบายการให้สินเชื่อซึ่งจะส่งผลต่อภาววิเคราะห์การให้สินเชื่อแก่ผู้ประกอบการเพื่อเป็นการลดความเสี่ยงในการเกิดหนี้สูญจากการอนุมัติสินเชื่อให้แก่อผู้ประกอบการ

นิยามศัพท์

1. ผู้ประกอบการ หมายถึง ผู้ที่คิดริเริ่มดำเนินธุรกิจเป็นของตนเอง มีการวางแผนการดำเนินงานและตัดสินใจในการบริหารกิจการของตนเอง เพื่อมุ่งหวังผลกำไรที่เกิดจากการดำเนินงาน
2. สินเชื่อ หมายถึง เงินที่ผู้ให้สินเชื่อตกลงให้เป็นหนี้ไว้ด้วยความเชื่อแก่ลูกหนี้ ซึ่งผู้ขอสินเชื่อต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขในการชำระคืนตามที่ได้ตกลงกัน
3. เงินทุนหมุนเวียน หมายถึง เงินสดสำรองที่ใช้ในการดำเนินกิจการเพื่อให้มีสภาพคล่องมากเพียงพอในการดำเนินธุรกิจได้อย่างราบรื่น
4. สถาบันการเงิน หมายถึง สถาบัน หรือ บริษัทเอกชนที่ทำธุรกิจในรูปแบบการให้กู้ยืมเงิน โดยอาศัยผลิตภัณฑ์ทางการเงินประเภทต่างๆ เป็นสื่อกลางในการให้กู้ยืม
5. หลักประกันสินเชื่อ หมายถึง เงินฝากประจำ หรือ อสังหาริมทรัพย์ที่สามารถนำมาค้ำประกันโดยใช้เพื่อขอสินเชื่อกับสถาบันการเงิน
6. ความเสี่ยงในการให้สินเชื่อ หมายถึง สิ่งที่ผู้ให้สินเชื่อจำเป็นต้องยอมรับและควบคุมในกรณีเกิดการผิดนัดชำระคืนหนี้สิน

7. นโยบายการให้สินเชื่อ หมายถึง แนวทาง หรือ ข้อกำหนดในการให้สินเชื่อแก่ผู้ประกอบการ โดยเป็นตัวตัดสินว่าเห็นควรให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้รายใด

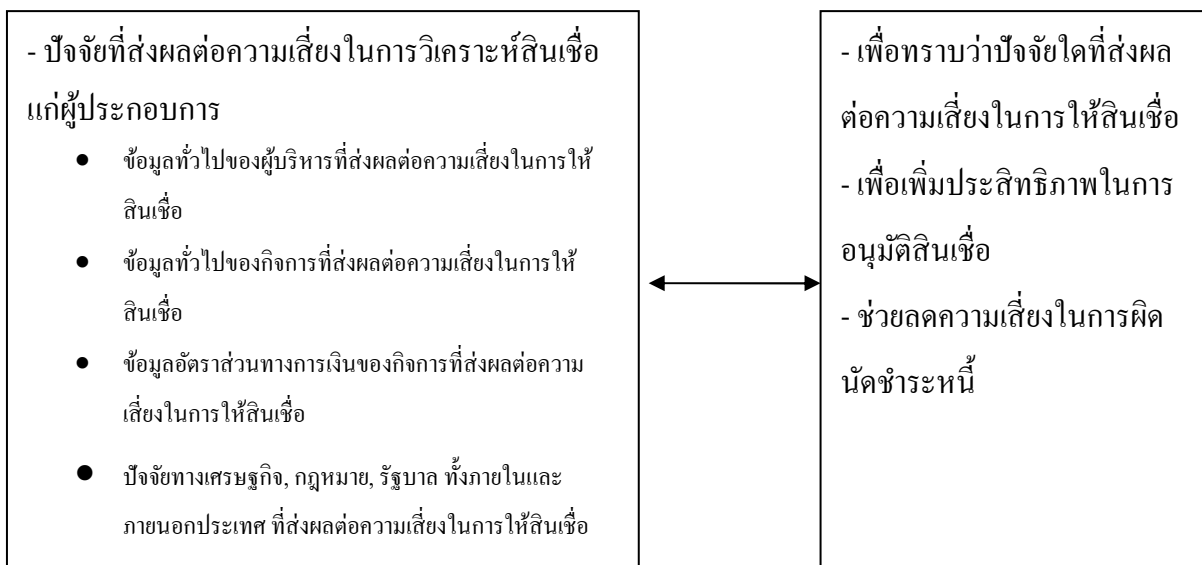
8. การวิเคราะห์สินเชื่อ หมายถึง การใช้เหตุผล และ หลักฐานต่างๆ รวมถึงตรรกะ เพื่อนำมาประมวลผลเพื่อให้ได้ผลลัพธ์ที่ต้องการจะค้นหา

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ทำให้กระบวนการวิเคราะห์สินเชื่อมีความรัดกุมมากขึ้น ส่งผลให้การอนุมัติสินเชื่อของ บริษัท กรุงเทพแกรนด์แอสซิฟิคลิส จำกัด (มหาชน) มีความเสี่ยงที่จะเป็นหนี้สูญลดลง และ ช่วยในการปรับปรุงแก้ไขนโยบายในการให้สินเชื่อให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ตัวแปรต้น

ตัวแปรตาม

วรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ความหมายของสินเชื่อ

สินเชื่อ (Credit) เป็นคำที่มาจากภาษาละตินว่า "Credere" ซึ่งเป็นคำที่บ่งบอกถึงความไว้วางใจ และ เชื่อใจ ระหว่างบุคคลทั้ง 2 ฝ่าย ที่จะยินยอมให้อีกฝ่ายได้รับสินค้า หรือ เงินตรา ไปใช้ก่อนโดยจะมีการกำหนดเงื่อนไขเพื่อจะชำระคืนในส่วนนี้ โดยจะมี การจำกัดระยะเวลาในการชำระคืนที่แน่นอน ซึ่งความเสี่ยงจะตกมาอยู่กับผู้ให้สินเชื่อ ซึ่งบางครั้งอาจจะต้องใช้หลักประกันเพื่อลดความเสี่ยงในการให้สินเชื่อ

หลักการวิเคราะห์สินเชื่อ

ในการพิจารณาถึงความเสี่ยงการให้สินเชื่อแก่ผู้กู้ของแต่ละธนาคารจะมีวิธีการที่แตกต่างกัน แต่ส่วนของเป้าหมาย และ วัตถุประสงค์ยังคงเหมือนกัน คือ ต้องการให้ผู้ขอสินเชื่อสามารถนำเงินที่ได้ไปใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด โดยจะพิจารณาตามหลักเกณฑ์ 5Ps และ 5Cs รายละเอียดดังนี้

หลักการ 5Ps ประกอบด้วย

- 1.) วัตถุประสงค์ของการใช้สินเชื่อ (Purpose)
- 2.) บุคคล หรือ ผู้กู้ (People)
- 3.) การชำระคืน (Payment)
- 4.) การป้องกันความเสี่ยง (Protection)
- 5.) ศักยภาพ (Prospect)

หลักการ 5Cs ประกอบด้วย

- 1.) คุณสมบัติของผู้กู้ (Character)
- 2.) ความสามารถในการชำระหนี้ (Capacity)
- 3.) เงินทุนของกิจการ (Capital)
- 4.) หลักประกัน (Collateral)
- 5.) สภาพการณ์ (Condition)

นโยบาย 5Cs เป็นการวิเคราะห์เครดิตแบบดั้งเดิม ซึ่งนโยบายนี้มีมานานกว่า 50 ปี โดยทำการพัฒนา มาจาก 3Cs ได้แก่ Character, Capital และ Capacity และมีการวิวัฒนาการโดยเพิ่ม Collateral และ Condition ในเวลาถัดมา ซึ่งรายละเอียดของนโยบายมีดังนี้

คุณลักษณะ (Character) เป็นการวิเคราะห์อุปนิสัยโดยรวมของลูกค้าว่ามีลักษณะเป็นอย่างไร ซึ่งแต่ละคนจะมีลักษณะที่แตกต่างกัน โดยความแตกต่างนี้จะส่งผลต่อการเพิ่มขึ้น หรือ ลดลงของความเสี่ยง รวมไปถึงความรู้ความเข้าใจในการบริหารธุรกิจ และ ประสบการณ์ในการบริหารธุรกิจ

ความสามารถในการชำระหนี้ (Capacity) เป็นการวิเคราะห์ที่ค่อนข้างสำคัญเป็นอย่างมาก เนื่องจากในการวิเคราะห์ส่วนนี้จะเป็นการบ่งบอกได้ถึงความสามารถที่จะชำระหนี้ที่มีต่อเจ้าหนี้การค้า และ สถาบันการเงิน ซึ่งหัวข้อนี้ต้องวิเคราะห์ดูจากรายได้หลังหักค่าใช้จ่ายว่าเพียงพอต่อการชำระหนี้สินทั้งหมดในแต่ละเดือนหรือไม่

เงินลงทุน (Capital) คือเงินลงทุนที่ใช้ในการดำเนินธุรกิจ ส่วนนี้คือส่วนที่สำคัญมากในการเริ่มทำธุรกิจ เนื่องจากหากปราศจากเงินทุน จะไม่สามารถดำเนินกิจการต่อไปได้ โดยส่วนที่จะมาจากเงินลงทุน

เริ่มต้น และรวมไปถึงกำไรสะสมจากการดำเนินกิจการ ซึ่งเงินลงทุนบางส่วนอาจจะมาจากการกู้ยืมแหล่งสถาบันการเงินต่างๆ แต่ควรคำนึงถึงความสามารถในการชำระคืนด้วย จึงควรมีการควบคุมสัดส่วนของหนี้สิน ต่อ เงินลงทุน (D/E Ratio)

หลักประกัน (Collateral) ส่วนนี้คือหลักประกันของกิจการ เช่น สถานประกอบการ, ที่ดิน หรือ เครื่องจักร ที่มี ซึ่งสามารถใช้เป็นหลักประกันเพื่อขอสินเชื่อจากสถาบันการเงินซึ่งเป็นสิ่งที่ขาดไม่ได้ ในกรณีที่ไม่มีหลักประกันก็สามารถใช้บริการของ บริษัทประกันสินเชื่ออุตสาหกรรมขนาดย่อม (บสย.) ซึ่งเป็นหน่วยงานของรัฐมาเพื่อค้ำประกันได้

ปัจจัยภายนอกต่าง (Condition) เป็นการวิเคราะห์ที่ไม่เกี่ยวข้องกับการเงินโดยตรงแต่จะวิเคราะห์จากปัจจัยต่างๆที่ส่งผลกระทบต่อความเสี่ยงของกิจการดังนี้

1.) ปัจจัยความเสี่ยงด้านเศรษฐกิจ เป็นปัจจัยที่สำคัญที่ส่งผลต่อการเติบโตของธุรกิจ จะมีปัจจัยหลักคือ ความผันผวนของราคาเชื้อเพลิง, ราคาวัตถุดิบหลัก และความผันผวนของอัตราแลกเปลี่ยน ซึ่งจะส่งผลโดยตรงกับ ต้นทุนของธุรกิจที่สูงขึ้น ทำให้มีความจำเป็นต้องใช้เงินลงทุนที่มากขึ้น

2.) ปัจจัยความเสี่ยงด้านสังคม เนื่องจากผู้บริโภคมีพฤติกรรมเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ จึงทำให้เจ้าของกิจการต้องมีการสำรวจตลาด และ รับฟังความเห็นจากผู้บริโภค เพื่อนำมาปรับใช้กับธุรกิจ ทำให้สามารถทำธุรกิจได้ในระยะยาว

3.) ปัจจัยความเสี่ยงด้านสิ่งแวดล้อม เป็นอีกหนึ่งปัจจัยที่มีความสำคัญมากในปัจจุบัน ซึ่งส่งผลโดยตรงต่อผู้คนเป็นจำนวนมาก ซึ่งในบางกรณีที่เกิดขึ้นทางสถาบันการเงินไม่สนับสนุนธุรกิจที่มีการทำลายสิ่งแวดล้อม ไม่ว่าจะเป็นด้าน ควันพิช ฝุ่นละออง เสียง หรือ กลิ่น ซึ่งจะมีข้อกำหนดต่างๆเพื่อให้ปฏิบัติตามนโยบาย 5Ps เป็นอีก 1 วิธีที่ใช้วิเคราะห์เครดิตโดยประกอบไปด้วย

1.) วัตถุประสงค์ (Purpose) การวิเคราะห์และพิจารณาวัตถุประสงค์ในการนำเงินที่ได้รับจากสินเชื่อของธนาคารไปใช้ในการอุปโภคบริโภคได้อย่างมีประสิทธิภาพและเหมาะสมตรงตามวัตถุประสงค์

2.) บุคคล หรือ ผู้กู้ (People) การวิเคราะห์และพิจารณาในตัวบุคคล ซึ่งเป็นการพิจารณาในตัวของผู้กู้ในเรื่องความรับผิดชอบในการชำระเงิน ประวัติทางการเงิน ความตั้งใจในการชำระเงินบุคคลซึ่งมีลักษณะในการบริหารทางการเงินอย่างไรซึ่งใช้ในการสนับสนุนในการชำระเงินหนี้คืนให้ธนาคาร

3.) การชำระเงิน (Payment) การวิเคราะห์และพิจารณาสินเชื่อความสามารถในการชำระหนี้คืนให้กับธนาคาร การพิจารณาถูกหนี้ที่ขอให้บริการสินเชื่อกับธนาคารมีการผัดผ่อนชำระหนี้หรือชำระตรงตามวันครบกำหนด

4.) การป้องกันความเสี่ยง (Protection) การป้องกัน คือ การพิจารณาและวิเคราะห์ความเสี่ยงในการให้เงินสินเชื่อแบ่งออกเป็น 2 ลักษณะ

- ปัจจัยที่เกิดขึ้นที่เกิดขึ้นจากตัวผู้กู้ (ภายใน)
- ปัจจัยที่เกิดขึ้นจากสภาพเศรษฐกิจการเมือง (ภายนอก)

5.) ศักยภาพ (Prospect) คือ การวิเคราะห์ความเสี่ยงจากตัวผู้กู้ว่ามีมากน้อยแค่ไหน และมีความคุ้มค่ากับความเสี่ยงที่ได้รับหรือไม่ โดยทั้งหมดขึ้นอยู่กับ ศักยภาพของผู้กู้เป็นตัวตั้งต้น

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคือกลุ่มผู้ที่มีหน้าที่ในการพิจารณาสินเชื่อผู้ประกอบการ SME จำนวน 20 ท่าน และ ผู้ที่ทำหน้าที่ตรวจสอบสินเชื่อ จำนวน 2 ท่าน ซึ่งเป็นบุคลากรของบริษัท กรุงเทพแกรนด์แปซิฟิคลิส จำกัด(มหาชน) โดยการใช้ข้อมูลเฉพาะเจาะจงในเรื่องเกี่ยวกับความเสี่ยงในการอนุมัติสินเชื่อสำหรับผู้ประกอบการ SME

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

โดยสัมภาษณ์จากบุคคลที่มีความรู้ความชำนาญเฉพาะทางที่เกี่ยวกับการวิเคราะห์สินเชื่อสำหรับผู้ประกอบการ และ โดยการนำเอกสารที่เป็นคำถามประกอบมาใช้เป็นกรอบ และผู้วิจัยใช้วิธีดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์แบบเชิงลึกโดยจะมีโครงสร้าง ซึ่งเป็นการสัมภาษณ์โดยตรงต่อผู้ให้ข้อมูลสำคัญโดยการสัมภาษณ์ดำเนินไปเป็นเวลา 1 – 2 ชั่วโมง ต่อ 1 คน ด้วยตัวเอง โดยมีการใช้คำถามแบบปลายเปิด และ ปลายปิด เพื่อให้ทราบถึงความคิดเห็นของฝ่ายพิจารณาแต่ละท่านว่ามีความคิดเห็นอย่างไรกับปัจจัยต่างๆที่ได้นำเอกสารมาประกอบ โดยดำเนินการตามลำดับวิจัยขั้นตอนดังนี้

- 1.) กำหนดประเด็นที่จะใช้ในการสัมภาษณ์โดยตามกรอบแนวคิดในการวิจัย
- 2.) จัดทำร่างเอกสารที่ใช้ประกอบในการสัมภาษณ์โดยมีหัวข้อที่เกี่ยวของปัจจัยความเสี่ยงในการวิเคราะห์สินเชื่อโดยมีหัวข้อทั่วไปดังนี้

หัวข้อที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้บริหารกิจการ(ผู้ค้าประกัน)ที่ส่งผลต่อความเสี่ยงในการให้สินเชื่อ
(คำถามปลายเปิด)

- เพศ
- อายุ
- ระดับการศึกษา
- ประสบการณ์การดำเนินงานในอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้อง
- ความสามารถด้านการวางแผนกลยุทธ์ที่เหมาะสมกับกิจการ
- ทักษะคิดในการบริหารจัดการองค์กร
- มูลค่าสินทรัพย์ส่วนบุคคลสุทธิ
- ความสามารถในการชำระหนี้ส่วนบุคคล
- ประวัติการผ่อนชำระกับการเงิน

หัวข้อที่ 2 ข้อมูลทั่วไปของกิจการที่ส่งผลต่อความเสี่ยงในการให้สินเชื่อ(คำถามปลายเปิด)

- วัตถุประสงค์ในการขอใช้สินเชื่อ
- ประเภทนิติบุคคล (บริษัทจำกัด, ห้างหุ้นส่วนจำกัด, ทะเบียนพาณิชย์)
- ระยะเวลาในการดำเนินงาน
- ทุนจดทะเบียน
- ประเภทของธุรกิจ
- ประวัติการเปลี่ยนแปลงผู้บริหาร(ความถี่)
- ประวัติการผ่อนชำระทางการเงิน
- ความสามารถในการชำระหนี้กิจการ
- มูลค่าสินทรัพย์สุทธิ

หัวข้อที่ 3 ข้อมูลอัตราส่วนทางการเงินของกิจการที่ส่งผลต่อความเสี่ยงในการให้สินเชื่อ(คำถาม
ปลายเปิด)

- อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนผู้ถือหุ้น (D/E Ratio)
- อัตราส่วนสภาพคล่อง (Current Ratio)
- อัตราการเติบโตของกิจการ (Growth Ratio)
- อัตรากำไรสุทธิ (Net Profit Margin)

- อัตราความต้องการเงินทุนหมุนเวียน (Working Capital)

หัวข้อที่ 4 ปัจจัยทางเศรษฐกิจ, กฎหมาย, รัฐบาล ทั้งภายในและภายนอกประเทศ ที่ส่งผลต่อความเสี่ยงในการให้สินเชื่อ (คำถามปลายเปิด)

- แนวโน้มการเติบโตของประเภทธุรกิจของผู้ประกอบการ
- ปัจจัยด้านอัตราแลกเปลี่ยน
- ปัจจัยด้านการเพิ่ม - ลด ของดอกเบี้ยนโยบาย
- อิทธิพลของกฎระเบียบและนโยบายของรัฐบาลส่งผลต่อกิจการ
- แนวโน้มในการโค่นแทนที่ด้วยเทคโนโลยี

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1.) การศึกษาข้อมูลจากเอกสาร (Documentary Study) เป็นการเก็บข้อมูลในลักษณะข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) จากหนังสือและเอกสารงานวิชาการต่างๆ ทั้งที่เป็นหนังสือและสื่อสิ่งพิมพ์ อิเล็กทรอนิกส์ ได้แก่ ผลงานวิจัย วิทยานิพนธ์ งานเขียนทางวิชาการ บทความทางวิชาการ ตลอดจนหนังสือพิมพ์ วารสาร นิตยสาร สื่อสิ่งพิมพ์ประเภทต่างๆ ในการนี้ผู้วิจัยจะเลือกเฉพาะในส่วนที่เชื่อมโยงหรือที่มีส่วนสัมพันธ์กับเนื้อหาสาระ และกรอบแนวคิดในการวิจัย และเป็นข้อมูลที่มีส่วนสัมพันธ์กับบทสัมภาษณ์

2.) การสัมภาษณ์ (Interview) การวิจัยครั้งนี้ใช้ทั้งการสัมภาษณ์แบบกึ่งทางการ (Semi Formal Interview) และการสัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการ (Information Interview) ดำเนินการสัมภาษณ์ฝ่ายพิจารณาสินเชื่อผู้ประกอบการ จำนวน 20 คน โดยใช้คำถามเจาะจงเป็นแนวทางในการสัมภาษณ์เพื่อให้ได้มาซึ่ง ปัจจัยความเสี่ยงที่ส่งผลต่อการอนุมัติสินเชื่อผู้ประกอบการ SME และให้ผู้ถูกสัมภาษณ์ตอบตามกรอบแนวคิดการศึกษาและมีอิสระในการตอบ โดยข้อมูลที่ได้อาจจะเป็นข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) ทั้งหมดทำให้ทราบภาพสะท้อนข้อเท็จจริงตามกรอบ แนวคิด โดยมีขั้นตอนการดำเนินการดังนี้

2.1) ขั้นตอนการสัมภาษณ์ได้แก่ ก่อนลงสนามในการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ ผู้วิจัยเริ่มต้นด้วยการนัดหมาย วัน เวลา สถานที่ที่จะสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญโดยผู้วิจัยได้ศึกษาประเด็นคำถามที่ใช้ในการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ พร้อมเตรียมและศึกษาวิธีใช้เครื่องมือเตรียมสมุดจดบันทึกและอุปกรณ์ต่างๆ ให้พร้อมก่อนดำเนินการสัมภาษณ์

2.2) ขั้นการสัมภาษณ์ ได้แก่ ก่อนการสัมภาษณ์นั้นทางผู้วิจัยได้ทำการพูดคุยเพื่อสร้างความคุ้นเคยกับผู้ทรงคุณวุฒิที่เกี่ยวข้องมาให้สัมภาษณ์และมีการแจ้งวัตถุประสงค์ของการสัมภาษณ์ โดยใช้วิธีการอธิบายเหตุผล และ ดำเนินการจดบันทึกในขณะที่สัมภาษณ์ และยังแจ้งให้ทราบว่าข้อมูลต่างๆ ที่ทางผู้วิจัยได้ทำการจดบันทึกไว้โดยผู้วิจัยจะเก็บไว้เป็นความลับ ทั้งนี้หากผู้ให้สัมภาษณ์ ไม่ประสงค์ที่จะให้จดบันทึกในช่วงใด ผู้วิจัยก็จะไม่บันทึก

การวิเคราะห์ข้อมูล

1.) ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาเอกสาร ใช้วิธีการวิเคราะห์เอกสารเนื้อหา (Content Analysis) นำเสนอข้อมูลด้วยวิธีการพรรณนา

2.) ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ (Interview) ใช้วิธีการวิเคราะห์แบบอุปนัย (Analytic Induction) โดยนำข้อมูลมาเรียบเรียงและจำแนกอย่างเป็นระบบ จากนั้นนำมาตีความหมายเชื่อมโยงความสัมพันธ์ และสร้างข้อสรุปจากข้อมูลต่างๆ ที่รวบรวมได้ โดยทำไปพร้อมๆ กับการเก็บรวบรวมข้อมูล ทั้งนี้เพื่อจะได้ศึกษาประเด็นต่างๆ ได้ลึกซึ้ง เมื่อประเด็นใดวิเคราะห์แล้วไม่มีความชัดเจนก็จะตามไปเก็บข้อมูลเพิ่มเติม ในประเด็นต่างๆ เหล่านั้น เพื่อตอบคำถามหลักตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยข้อมูลเชิงคุณภาพได้ นำมาวิเคราะห์เพื่อหาความเชื่อมโยง ความสัมพันธ์เชิงทฤษฎี

3.) การตรวจสอบและการวิเคราะห์ข้อมูล ในขั้นแรกผู้วิจัยได้ตรวจสอบว่าได้ข้อมูลเพียงพอแล้วหรือยัง ข้อมูลนั้นได้ตอบปัญหาของการวิจัยแล้วหรือไม่ หากผู้วิจัยพบว่าได้ข้อมูลที่ไม่ตรงกัน ผู้วิจัยจะตรวจสอบว่าข้อมูลที่แท้จริงเป็นอย่างไร ซึ่งผู้วิจัยได้เลือกวิธีการตรวจสอบข้อมูลที่ใช้กันมากในการวิจัยเชิงคุณภาพคือการตรวจสอบข้อมูลแบบสามเส้า (Triangulation) ดังต่อไปนี้

3.1) การตรวจสอบสามเส้าด้านข้อมูล (Data Triangulation) คือ การพิสูจน์ว่าข้อมูลที่ผู้วิจัยได้มานั้นถูกต้องหรือไม่ วิธีการตรวจสอบคือ การตรวจสอบแหล่งของข้อมูล แหล่งที่มาที่จะพิจารณาในการตรวจสอบ ได้แก่

3.1.1) แหล่งเวลา ถ้าเวลาต่างกันข้อมูลที่ได้รับจะเหมือนกันหรือไม่

3.1.2) แหล่งสถานที่ ถ้าสถานที่ต่างกันข้อมูลที่ได้รับจะเหมือนกันหรือไม่

3.1.3) แหล่งบุคคล ถ้าบุคคลผู้ให้ข้อมูลเปลี่ยนไปข้อมูลจะเหมือนเดิมอยู่อีกหรือไม่

3.2) การตรวจสอบสามเส้าด้านผู้วิจัย (Investigator Triangulation) คือ การตรวจสอบว่าข้อมูลที่ผู้วิจัยลงไปเก็บแต่ละครั้งจะแตกต่างกันอย่างไร ในกรณีที่ไม่แน่ใจในคุณภาพของผู้รวบรวมข้อมูลสนามผู้วิจัยได้ปรับเปลี่ยนตัวผู้วิจัยให้มีหลายคนขึ้น

3.3) การตรวจสอบสามเส้าด้านทฤษฎี (Theory Triangulation) คือ การตรวจสอบว่าถ้าใช้แนวคิดทฤษฎีที่แตกต่างไปจากเดิมจะทำให้การตีความข้อมูลแตกต่างกันมากน้อยเพียงใด

3.4) การตรวจสอบสามเส้าด้านวิธีรวบรวมข้อมูล (methodology triangulation) คือการใช้วิธีเก็บรวบรวมข้อมูลต่างๆ กัน เพื่อรวบรวมข้อมูลเรื่องเดียวกันเช่น ใช้วิธีการสังเกตควบคู่กับการซักถามพร้อมกัน นั่นก็คือการศึกษาข้อมูลจากแหล่งเอกสารประกอบด้วยนั่นเอง

3.5) การสร้างบทสรุปและการพิสูจน์บทสรุป เป็นการนำแนวคิด ทฤษฎีงานวิจัยต่างๆ ทางวิชาการมาสร้างเป็นบทสรุปร่วมกับข้อมูลที่เชื่อถือได้อีกครั้งหนึ่ง โดยเน้นความเชื่อมโยงเพื่อนำไปสู่การพิสูจน์ที่เป็นรูปธรรมและตรงต่อข้อเท็จจริงที่ปรากฏ

3.6) นำเสนอรูปแบบปัจจัยที่ส่งผลต่อความเสี่ยงว่าควรเน้นที่จุดไหน และสามารถปรับปรุงจุดไหน เพื่อให้เป็นการลดความเสี่ยงในการอนุมัติสินเชื่อให้กับผู้ประกอบการ

สรุปผลการศึกษา

จากผลในการศึกษาด้านปัจจัยความเสี่ยงที่ส่งผลต่อการอนุมัติสินเชื่อของผู้ประกอบการ SME ได้มีการจำแนกระดับความเสี่ยงได้ทั้งหมด 3 ระดับ (เสี่ยงต่ำ, เสี่ยงกลาง, เสี่ยงสูง) ซึ่งระดับความเสี่ยงเหล่านี้เป็นความเห็นจากผู้ที่มีประสบการณ์ตรงในการดำเนินการวิเคราะห์สินเชื่อโดยรายละเอียดมีดังนี้

1. ความเสี่ยงต่ำ เป็นระดับความเสี่ยงที่มีผลกระทบน้อยต่อการพิจารณาการให้สินเชื่อแก่ผู้ประกอบการซึ่งจะมีหัวข้อดังต่อไปนี้

- เพศ
- ทักษะคิดในการบริหารจัดการองค์กร
- ประเภทนิติบุคคล
- ประเภทธุรกิจ
- ปัจจัยด้านอัตราแลกเปลี่ยน

2. ความเสี่ยงปานกลาง เป็นระดับความเสี่ยงที่มีผลกระทบปานกลางต่อการพิจารณาการให้สินเชื่อแก่ผู้ประกอบการซึ่งจะมีหัวข้อดังต่อไปนี้

- อายุ
- ระดับการศึกษา
- ทักษะคิดในการบริหารจัดการองค์กร
- มูลค่าสินทรัพย์ส่วนบุคคลสุทธิ

- วัตถุประสงค์ในการขอสินเชื่อ
- ระยะเวลาในการดำเนินงาน
- มูลค่าสินทรัพย์สุทธิ
- อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนผู้ถือหุ้น (D/E Ratio)
- อัตราส่วนสภาพคล่อง (Current Ratio)
- อัตราการเติบโตของกิจการ (Sale Growth %)
- อัตรากำไรสุทธิ (Net Profit Margin)
- แนวโน้มการเติบโตของประเภทธุรกิจของผู้ประกอบการ
- ปัจจัยด้านการเพิ่ม - ลด ของดอกเบี้ยนโยบาย

3. ความเสี่ยงสูงเป็นระดับความเสี่ยงที่มีผลกระทบสูงต่อการพิจารณาการให้สินเชื่อแก่ผู้ประกอบการซึ่งจะมีหัวข้อดังต่อไปนี้

- ประสบการณ์การดำเนินงานในอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องของ
- ความสามารถด้านการวางแผนกลยุทธ์ที่เหมาะสมกับกิจการ
- ความสามารถในการชำระหนี้ส่วนบุคคล
- ประวัติการผ่อนชำระกับการเงิน
- ประวัติการเปลี่ยนแปลงผู้บริหาร (ความถี่)
- ประวัติการผ่อนชำระทางการเงิน
- ความสามารถในการชำระหนี้กิจการ
- อัตราความต้องการเงินทุนหมุนเวียน (Working Capital)
- อิทธิพลของกฎระเบียบและนโยบายของรัฐบาลส่งผลต่อกิจการ

การอภิปรายผลการศึกษาวิจัย

จากการศึกษาสามารถอภิปรายผลในประเด็นสำคัญได้ดังต่อไปนี้

ปัจจัยต่างๆที่ส่งผลต่อความเสี่ยงในการอนุมัติสินเชื่อทั้ง 3 ระดับ โดยจะแบ่งหัวข้อปัจจัยต่างๆ

ทั้งหมด 4 หัวข้อหลัก

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้บริหารที่ส่งผลกระทบต่อความเสี่ยงในการให้สินเชื่อ แสดงให้เห็นถึงภาพรวมของคุณลักษณะต่างๆของผู้บริหารที่มีหน้าที่ในการบริหารบริษัท โดยเฉพาะอุปนิสัยต่างๆ และ สถานะทางการเงินส่วนบุคคล ซึ่งส่งผลต่อการดำรงอยู่ของกิจการ
 2. ข้อมูลทั่วไปของกิจการที่ส่งผลกระทบต่อความเสี่ยงในการให้สินเชื่อ แสดงให้เห็นถึงลักษณะทั่วไปของกิจการว่ามีการดำเนินงานเป็นอย่างไร เพราะมีปัจจัยมากมายที่มีผลกระทบต่อความเสี่ยง โดยจากจะเกี่ยวข้องกับสถานะทางการเงินของบริษัทด้วย
 3. ข้อมูลอัตราส่วนทางการเงินของกิจการที่ส่งผลกระทบต่อความเสี่ยงในการให้สินเชื่อ แสดงให้เห็นถึงการบริหารภาพรวมของบริษัท เพราะจะสะท้อนมาในรูปแบบของตัวเลขผ่านงบแสดงถาวรทางการเงินของบริษัท ซึ่งสามารถตรวจสอบได้จากภายนอก
 4. ปัจจัยทางเศรษฐกิจ, กฎหมาย, รัฐบาล ทั้งภายในและภายนอกประเทศ ที่ส่งผลกระทบต่อความเสี่ยงในการให้สินเชื่อ แสดงให้เห็นว่าปัจจัยด้านต่างๆในหัวข้อนี้เป็นปัจจัยจากภายนอกที่ไม่สามารถควบคุมได้ แต่บางอย่างสามารถป้องกันความเสี่ยงได้
- จะแสดงให้เห็นว่าหัวข้อปัจจัยทั้งหมดส่งผลกระทบต่อความเสี่ยงที่แตกต่าง แต่โดยส่วนใหญ่จะเป็นหัวข้อปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความเสี่ยงเรียงลำดับตามนี้ความเสี่ยงระดับกลาง (อันดับที่ 1) ความเสี่ยงระดับสูง (อันดับที่ 2) และ ความเสี่ยงระดับต่ำ (อันดับที่ 3)

ข้อจำกัดในการศึกษา

ข้อจำกัดด้านผู้ให้ข้อมูล

โดยจำนวนฝ่ายวิเคราะห์สินเชื่อของทาง บมจ.กรุงเทพแกรนด์แปซิฟิคลิส ที่ให้ข้อมูลเพื่อใช้ในการศึกษามีเพียง 20 คน ซึ่งอาจจะเป็นจำนวนที่น้อยอันเนื่องมาจากมีข้อจำกัดด้านแหล่งข้อมูล จำเป็นต้องใช้ผู้ที่มีความสามารถเฉพาะทางด้านการวิเคราะห์สินเชื่อเท่านั้น

ข้อจำกัดด้านเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

แบบสัมภาษณ์ที่ทางผู้วิจัยใช้สัมภาษณ์นั้นจะมีเอกสารเกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์สินเชื่อ ซึ่งไม่สามารถเปิดเผยข้อมูลต่อสาธารณะชนได้

เอกสารอ้างอิง

- ธีรวัฒน์ พสุศิริโรจน์ (2558) ศึกษาเรื่อง การประเมินความสำเร็จ โครงการสินเชื่อธนาคารประชาชนของ ธนาคารออมสิน ปรินญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการภาครัฐ และภาคเอกชน, มหาวิทยาลัยศิลปากร
- ปฐมพร นำวิเศษ (2557). ศึกษาเรื่องสาเหตุหนี้ค้างชำระของผู้ใช้บริการสินเชื่อโครงการธนาคาร ประชาชนของธนาคารออมสิน สาขาวิงซัน จังหวัดแพร่ ปรินญาบริหารธุรกิจ มหาบัณฑิต สาขาบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยเนชั่น
- ณัฐชา ผาสุษ (2558). การจัดการความเสี่ยงในการให้สินเชื่อของธนาคารพาณิชย์เอกชน. 60 - 63
- เคณาภูมิ, สัตยญา (2557). การสร้างกรอบแนวคิดการวิจัยโดยใช้ทฤษฎีจากฐานรากThe Research Conceptual Framework Establishment by the Grounded Theory
- ปัทมา กุทอง (2558). ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการเกิดหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดของธนาคารออมสิน : กรณีศึกษาธนาคารออมสิน เขตกรุงเทพมหานคร ปรินญาเศรษฐศาสตร์ มหาบัณฑิต สาขาเศรษฐศาสตร์ธุรกิจ, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์